

Суть роботи практичного психолога

Суть роботи практичного психолога в ліцеї полягає в пошуку оптимального способу взаємодії дитини, її родини, всіх учасників педагогічного процесу. Його призначення – допомогти дитині адаптуватися до вимог і правил закладу, а педагогам у створенні умов для успішного навчання і розвитку дитини, свого певного комфортного внутрішнього середовища. Психологічний супровід навчання і виховання будується, виходячи з особливостей навчального закладу, контингенту учнів, традицій і творчого потенціалу педагогічного колективу, на виборі індивідуального «маршруту» супроводу, тобто програм, спрямованих не лише на вирішення проблем і ускладнень, але й на їх запобігання.

Беручи до уваги всі перелічені фактори слід зазначити, що в нашому ліцеї психологічна робота за своєю спрямованістю ділиться на три напрями:

- 1 - робота зі здобувачами освіти;
- 2 - робота з педагогічним колективом;
- 3 - робота з батьками.

За своєю структурою всі напрямки містять практично одні й ті ж самі види роботи.

I. Робота зі здобувачами освіти

Профілактична, діагностична та корекційно-розвивальна діяльність.

Профілактична діяльність:

- проведення профілактичних лекцій за різноманітними темами, серед яких профілактика тютюнопаління, алкоголізму та наркозалежності, попередження насильницької поведінки і т.п.;
- ознайомлення із статистичними даними щодо запропонованих тем, створення власної статистики;
- проведення інтерактивних занять, ігор, круглих столів, диспутів;
- перегляд відео матеріалів з метою попередження адиктивної поведінки.

Діагностична робота:

- дослідження психологічної адаптації здобувачів освіти 1-х, 5-х та 10-х класів;
- дослідження пізнавальної сфери школяра (увага, пам'ять, мислення);
- дослідження професійних здібностей і нахилів старшокласників;
- дослідження особливостей емоційної сфери учня та його особистості в цілому;
- дослідження мотиваційної сфери і спрямованості особистості учня;

- дослідження міжособистісних стосунків та взаємин в колективі та родині.

При цьому застосовується багато психологічних методик з постійним оновленням методичного арсеналу.

Особлива увага приділяється дослідженню особистісної сфери і в першу чергу психофізіологічних показників.

Корекційно-розвивальна робота ведеться переважно за індивідуальним запитом (індивідуальною потребою).

Консультативна, просвітницька, навчальна діяльність включає в себе велику кількість ознайомчих бесід, зустрічей з цікавими людьми, з представниками соціальної служби, громадських та молодіжних організацій. Також сюди можна віднести перегляд відео матеріалів, створення власних сценаріїв і фільмів на різноманітні актуальні теми. Проводиться консультування з питань адаптації до нових умов навчання, складових успіху сучасної молодої людини, мотивації і результативності навчання.

II. Робота з педагогічним колективом:

Містить в собі дослідження особистісної сфери учителя, міжособистісних взаємин (взаємин в педагогічному колективі), факторів, що сприяють або заважають розвитку вчителя, виявляють стиль спілкування з учнями і т.п.

Крім того, педагогічний колектив повинен бути завжди в курсі останніх психологічних новинок, починаючи від оптимізації міжособистісного спілкування, і, закінчуючи особливостями поведінки людей, схильних до адитивної поведінки.

Для цього ми широко використовуємо психологічні тренінги, арттерапевтичні заняття для вчителів з метою релаксації, а також стимуляції їх творчого потенціалу.

III. Робота з батьками:

Так само, як і напрями роботи з учнями та вчителями, робота з батьками здійснюється якомога різнобічно: це і просвітницькі виступи на батьківських зборах, і розробка буклетів з актуальних питань (висвітлення проблем і надання порад); вивчення міжособистісних стосунків (дитина – батьки, батьки – батьки, батьки – учителі, учителі – учні) та вивчення «задоволеності» чи «незадоволеності» роботою школи з боку батьків. З батьками працюємо як у групах, так і індивідуально.

VI. Навчальна діяльність практичного психолога.

Підготовка до різних конкурсів, змагань, різноманітних зборів, засідань, олімпіади з педагогіки та психології, тижня психології та ін.

Аналітична робота полягає у зведенні всіх існуючих даних щодо кожного класу і кожного учня. На базі цих даних робляться висновки та певні рекомендації для учнів, для їх батьків, вчителів стосовно вирішення виявлених проблем. Рекомендації можуть бути універсальними (одні й ті самі для кожного учня і для кожного класу), а можуть бути індивідуальними. Рекомендації дозволяють застосовувати індивідуальний підхід для кожного, особливо до тих, хто потрапляє у створену картотеку дітей «групи ризику». Можуть бути спрогнозовані й описані певні варіанти поведінки окремих учнів у різних навчальних або критичних, стресових ситуаціях.

Системна комплексна робота психолога, класних керівників, учителів, батьків, спрямована на дітей, дає позитивні результати.

Накопичений досвід реалізації різноманітних форм взаємодії учнями, педагогами і батьками дозволяє стверджувати, що кожна з них окремо дає можливість досягти поставленої цілі. Однак, комплексне використання всіх цих форм дає набагато відчутніші результати, сприяє вирішенню вузьких задач, дозволяє вибудувати індивідуальний психолого-педагогічний підхід для кожної дитини.